

Ulgi na innowacje

Jak podatnicy wykorzystują potencjał na oszczędności z tytułu ulg B+R, IP Box, na robotyzację, na prototyp i ekspansję?

Edycja IV: wrzesień 2025

Kluczowe liczby

A background image of a modern industrial factory. A large, white robotic arm with blue cables is the central focus, positioned over a work area. The background shows various industrial structures, pipes, and equipment, all slightly blurred to emphasize the robot.

12 330 (+6%)

tyle razy skorzystano z ulg na innowacje
w 2024 r.

11,36 mld zł (+21%)

suma kosztów odliczonych w ramach
ulg na innowacje w 2024 r.

Wprowadzenie

Ulgi na innowacje coraz mocniej napędzają biznes

Innowacje stają się nie tylko hasłem strategicznym, ale także realnym źródłem przewagi konkurencyjnej dla polskich firm. W najnowszej edycji naszego raportu analizujemy, jak przedsiębiorcy wykorzystują dostępne instrumenty podatkowe – od ulgi B+R i IP Box, po ulgę na robotyzację, ekspansję czy prototyp. Zebrane dane pokazują wyraźnie, że system preferencji podatkowych stopniowo dojrzewa, a firmy coraz częściej traktują go jako element długofalowej strategii rozwoju.

Widać rosnące zainteresowanie rozwiązaniami wspierającymi badania, technologie i ekspansję, choć popularność poszczególnych ulg kształtuje się odmiennie. Jedne z nich notują rekordowe wyniki, inne wciąż pozostają niszowe. Cel jednak pozostaje ten sam – ulgi na innowacje realnie wspierają przedsiębiorców, zmniejszając koszty ryzykownych projektów, a polityka podatkowa staje się jednym z narzędzi budowania bardziej innowacyjnej gospodarki.

Zapraszamy do lektury!

Część 1.

Ulgi B+R i IP Box:

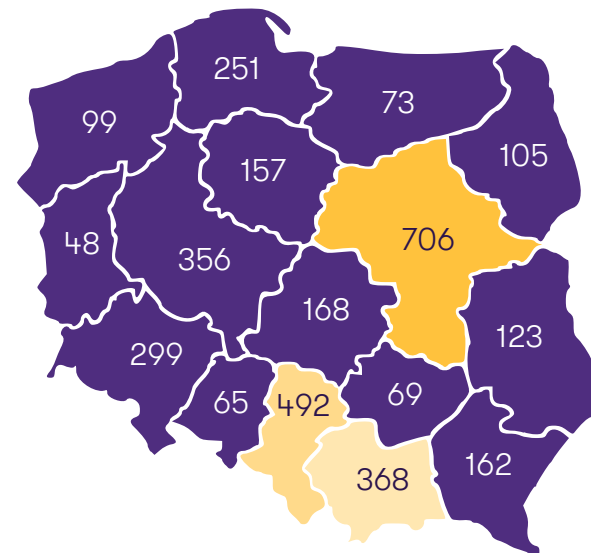
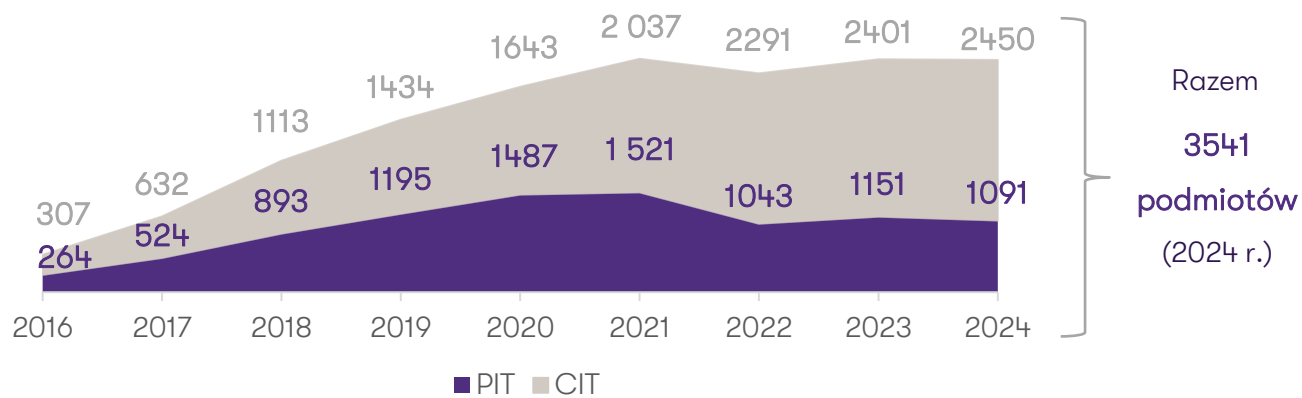
jak podatnicy korzystali z nich w 2024 r.?

Utrzymuje się zainteresowanie ulgą B+R...

Zainteresowanie ulgą badawczo-rozwojową utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2024 roku sięgnęło po nią 3541 podatników, niewiele mniej niż w rekordowym 2023 r.

Ulga B+R przysługuje firmom, które prowadząc działalność rozwojową, wprowadzają na rynek nowe produkty lub ulepszają już istniejące. W 2024 r. skorzystało z niej 1 091 podatników PIT – mniej niż rok wcześniej. Odwrotny trend odnotowano wśród podatników CIT, gdzie liczba korzystających wzrosła z 2 401 do 2 450. Łącznie preferencję zastosowało 3 541 podmiotów, co oznacza wynik nieco niższy od rekordu zanotowanego w 2023 r., kiedy było to 3552 podatników. Podobnie jak rok wcześniej, najwięcej beneficjentów pochodziło z województwa mazowieckiego (706), śląskiego (492) i małopolskiego (368). Najmniej – z województwa lubuskiego (48).

Wykres 1. Liczba podatników PIT i CIT, którzy dokonali odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową w zeznaniach podatkowych za lata 2016-2024

Grafika 1.

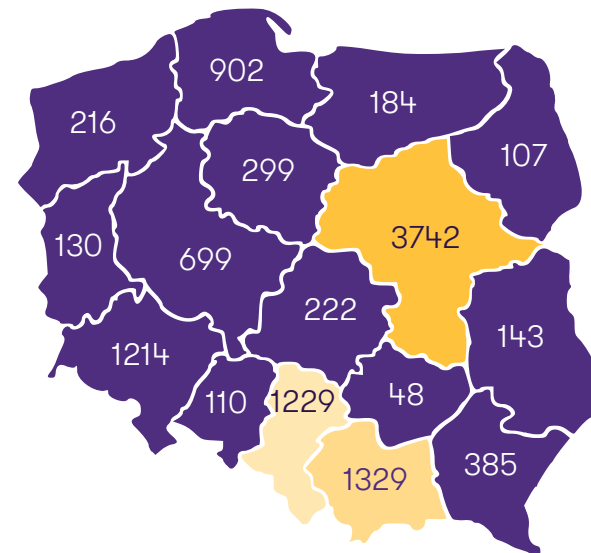
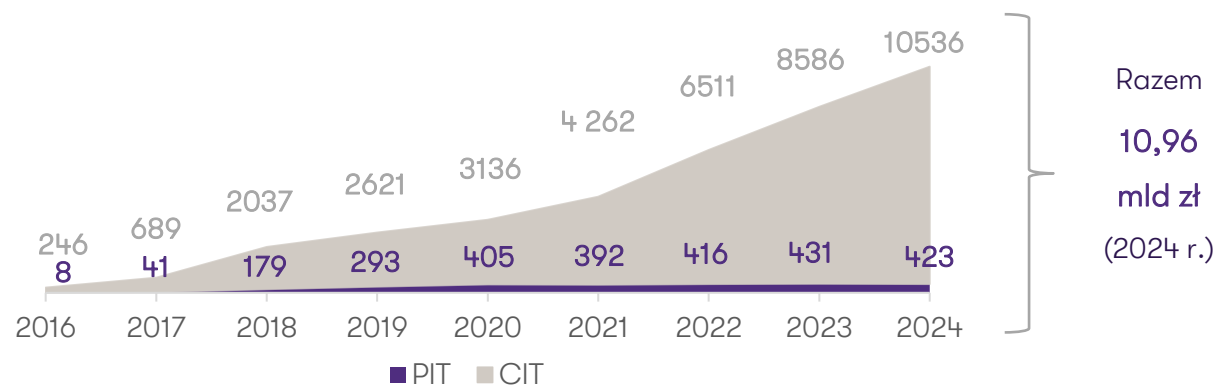
Liczba podatników, którzy skorzystali z ulgi B+R w 2024 r. w podziale na województwa

...kwota odliczeń nadal dynamicznie rośnie

Nieprzerwanie rośnie kwota kosztów odliczonych w ramach ulgi badawczo-rozwojowej. W 2024 r. zwiększyła się o blisko 1/5 i przekroczyła 10 mld zł.

Ulga B+R pozwala na odzyskanie nawet 38% wydatków poniesionych na prace badawczo-rozwojowe. Od momentu jej wprowadzenia do polskiego systemu podatkowego w 2016 r. wartość odliczeń z tytułu kosztów kwalifikowanych systematycznie rośnie. W 2024 r. osiągnęła 10,96 mld zł, wobec 9,02 mld zł rok wcześniej, co oznacza wzrost o niemal 18%. Najwyższe kwoty odliczeń odnotowano w województwie mazowieckim – ok. 3,74 mld zł, następnie w małopolskim, które w tym roku skoczyło na podium z kwotą 1,33 mld zł oraz w województwie śląskim – ok. 1,23 mld zł. Najmniej skorzystali podatnicy z województwa świętokrzyskiego, odliczając 48 mln zł.

Wykres 2. Ogólna wartość odliczonych od podstawy opodatkowania kosztów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową dokonana przez podatników PIT i CIT w latach 2016-2024 (w mln zł)

Grafika 2.

Kwota odliczeń w ramach ulgi B+R w 2024 r. w podziale na województwa [mln zł]

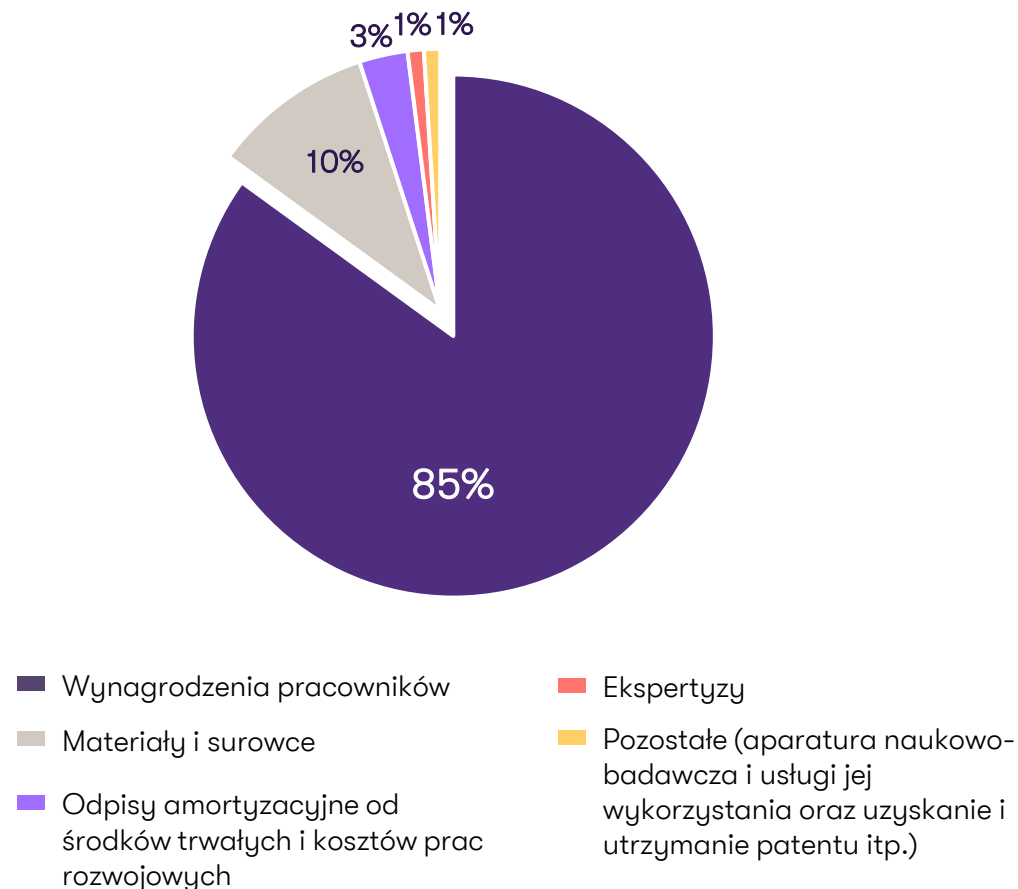
Wynagrodzenia najczęściej odliczanym kosztem B+R

Wśród kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową niezmiennie najczęściej odliczaną pozycją są wynagrodzenia pracowników.

Z podziału kosztów kwalifikowanych za 2024 r. udostępnionego przez Ministerstwo Finansów wynika, że wynagrodzenia stanowiły – podobnie jak w latach ubiegłych – większość wszystkich odliczonych kosztów B+R. W minionym roku ich udział wzrósł do 85% z 83% w roku 2023. Dlaczego wynagrodzenia pracowników niezmiennie stanowią kluczową kategorię kosztów kwalifikowanych? Wynika to z faktu, że limit odliczenia wzrósł od 2022 r. do 200%. Dodatkowo, podatnicy decydują się na angażowanie pracowników do działań B+R, zamiast zlecać je na zewnątrz.

Na drugim miejscu w zestawieniu znalazły się ponownie materiały i surowce – stanowiły 10% odliczonych w tym czasie kosztów (12% rok wcześniej). W dalszej kolejności były to odpisy amortyzacyjne od środków trwałych – 3%, a następnie ekspertyzy – 1% kosztów. Pozostałe pozycje, takie jak aparatura naukowo-badawcza oraz usługi związane z jej wykorzystaniem, a także uzyskanie i utrzymanie patentu, stanowiły łącznie 1% odliczonych kosztów.

Wykres 3. Koszty kwalifikowane (B+R) w podziale na rodzaje za 2024 r.

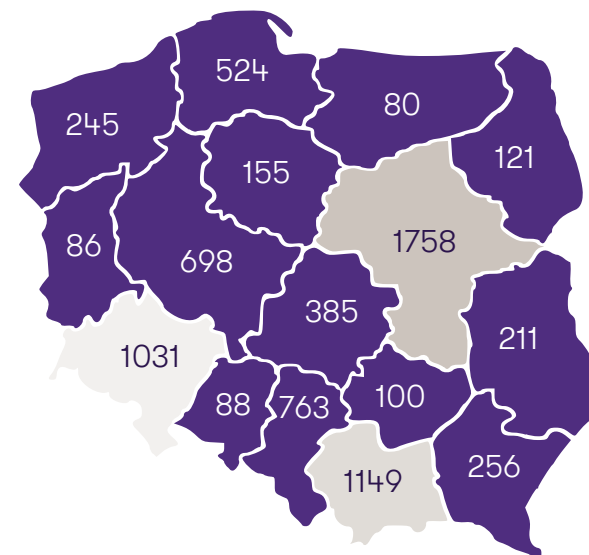
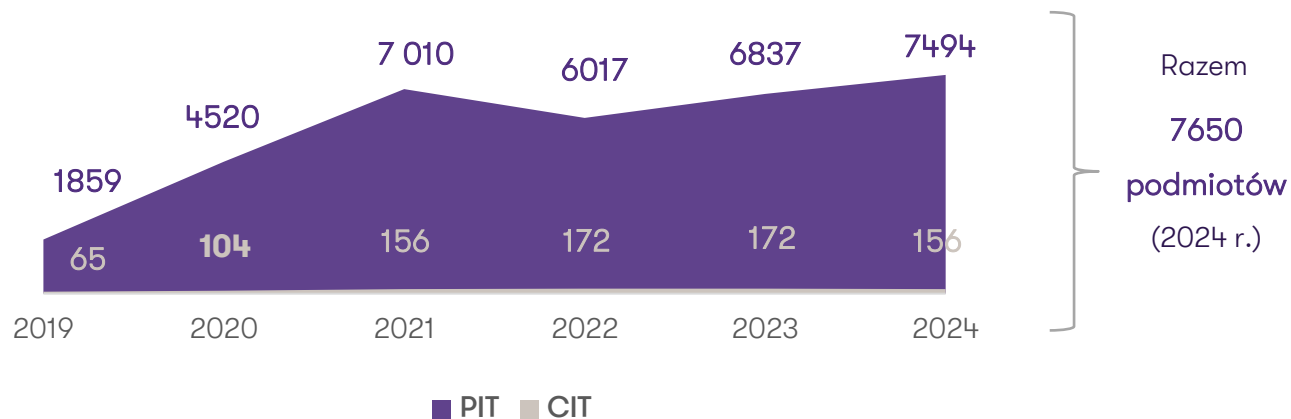

Rekordowe zainteresowanie ulgą IP Box...

Ulgę IP Box wybrało w 2024 r. ponad 7,6 tys. podatników – to najlepszy rezultat od czasu wprowadzenia tej preferencji do polskiego systemu podatkowego.

Ulga IP Box, wprowadzona w 2019 r., ma zachęcić podatników do wdrażania innowacyjnych rozwiązań oraz poszukiwania potencjału biznesowego w działalności związanej z prawami własności intelektualnej. Dane zgromadzone przez Ministerstwo Finansów pokazują, że w 2024 r. liczba podmiotów, które skorzystały z ulgi wzrosła o blisko 10% do 7 650 podmiotów (7 494 podatników PIT oraz 156 podatników CIT). To najlepszy wynik od momentu obowiązywania tej preferencji. Najwięcej beneficjentów pochodziło z województwa mazowieckiego (1 758), małopolskiego (1 149) i dolnośląskiego (1 031), natomiast najmniej – z województwa warmińsko-mazurskiego (80).

Wykres 4. Liczba podatników PIT i CIT, którzy odliczyli kwotę podatku od dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (IP Box) w latach 2019-2024

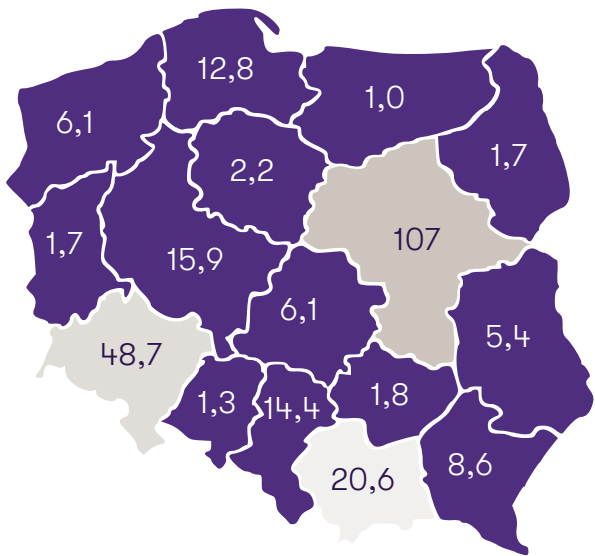
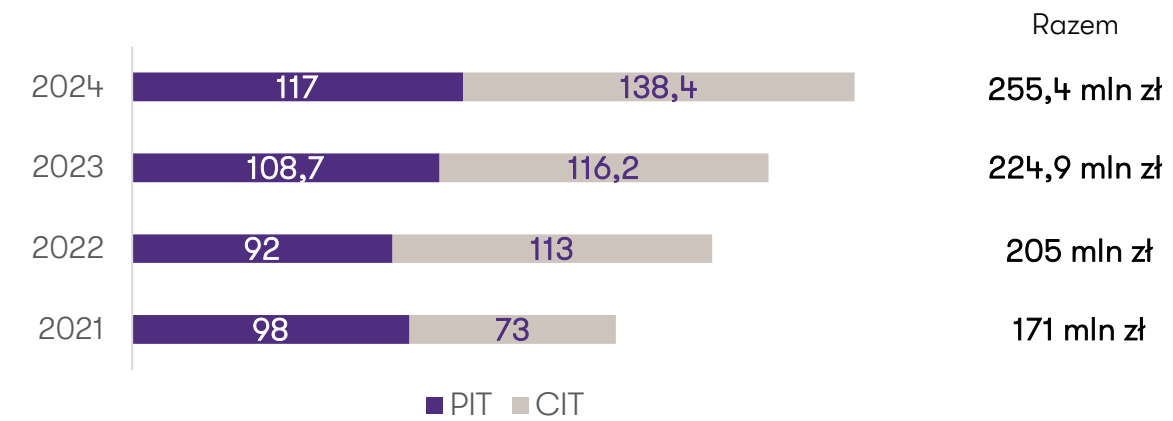
Grafika 3. Liczba podatników, którzy skorzystali z ulgi IP Box w 2024 r. w podziale na województwa

...rośnie kwota podatku z tytułu IP Box

Kwota podatku od dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej wzrosła w 2024 r. do ponad 255 mln zł.

Ulga IP Box pozwala skorzystać z preferencyjnej stawki podatkowej wynoszącej 5%, w odniesieniu do dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej. W ślad za wzrostem liczby podatników, którzy w minionym roku zdecydowali się na skorzystanie z tej ulgi, wzrosła także kwota podatku z tytułu tej preferencji – do 255,4 mln zł z 224,9 mln zł rok wcześniej. W przypadku podatników PIT kwota podatku wyniosła 117 mln zł, z kolei podatnicy CIT odpowiadali za 138,4 mln zł kwoty podatku. Największą kwotę podatku odnotowano w województwach: mazowieckim (107 mln zł), dolnośląskim (48,7 mln zł) oraz małopolskim (20,6 mln zł). Najmniej, bo jedynie 1 mln zł, wyniosła z kolei kwota podatku w województwie warmińsko-mazurskim.

Wykres 5. Kwota podatku od dochodów z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (IP Box) w latach 2021-2024 z podziałem na podatników PIT i CIT [mln zł]

Grafika 4. Kwota podatku w uldze IP Box w 2024 r. w podziale na województwa

Źródło: Ministerstwo Finansów – dane do 2023 r. pochodzą z poprzednich edycji raportu, dane za 2024 r. podane przez MF na dzień 08.07.2025

Część 2.

Ulga na robotyzację, prototyp i ekspansję:
czy podatnicy się do nich przekonali?

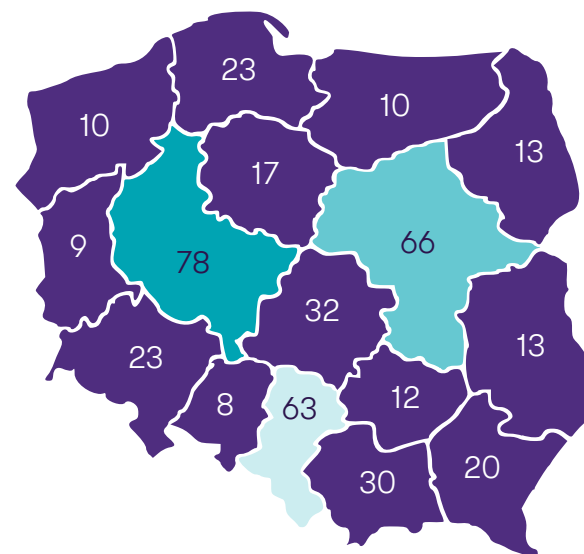
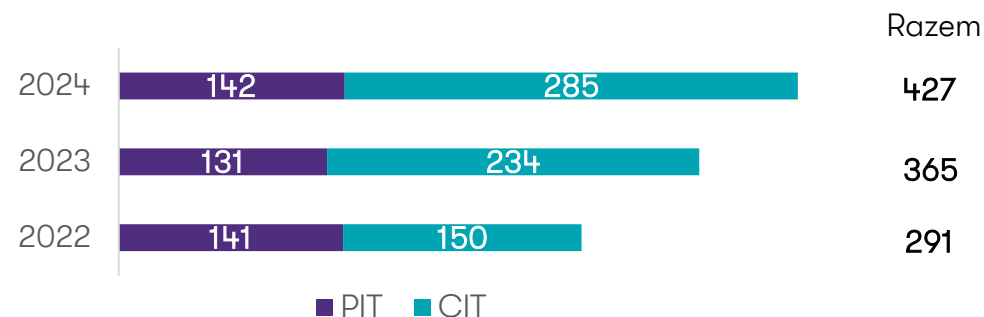
Więcej podatników sięga po ulgę na robotyzację...

W trzecim roku obowiązywania wzrosła liczba podatników, którzy rozliczyli ulgę na robotyzację. W zeznaniach za 2024 r. skorzystało z niej 427 podmiotów – najwięcej odkąd ją wprowadzono.

Ulga na robotyzację ma zachęcić podatników do zakupu robotów przemysłowych w celu przyspieszenia rozwoju biznesu i zwiększenia konkurencyjności rynkowej poprzez automatyzację produkcji. W 2024 r. odliczenia z tytułu kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację dokonało 285 podatników CIT oraz 142 podatników PIT – łącznie 427 podmiotów, czyli najwięcej od czasu wprowadzenia tej preferencji.

Najwięcej podatników sięgnęło po ulgę na robotyzację w województwach: wielkopolskim (78), mazowieckim (66) i śląskim (63). Pojedynczy podatnicy skorzystali z tej ulgi w województwach lubuskim (9) oraz opolskim (8).

Wykres 6. Liczba podatników podatku PIT i CIT, którzy skorzystali z ulgi na robotyzację w latach 2022-2024

Grafika 5. Liczba podatników, którzy skorzystali z ulgi na robotyzację w 2024 r. w podziale na województwa

Źródło: Ministerstwo Finansów – dane do 2023 r. pochodzą z poprzednich edycji raportu, dane za 2024 r. podane przez MF na dzień 08.07.2025

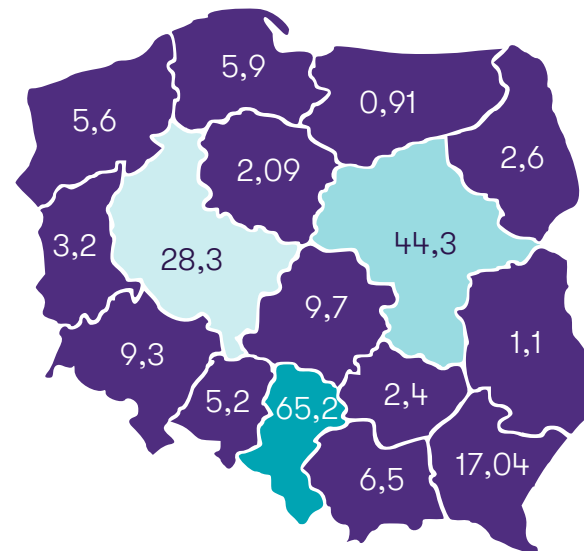
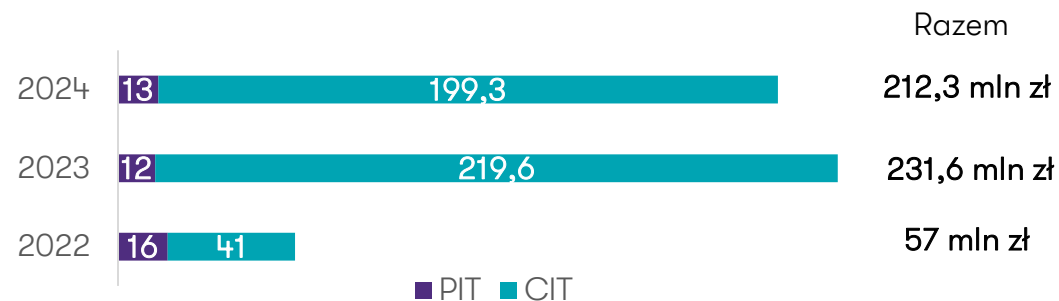
...ale kwota odliczeń spada

Podatnicy, którzy w 2024 r. skorzystali z ulgi na robotyzację, odliczyli w sumie 212,3 mln zł kosztów, mniej niż rok wcześniej.

Ulga na robotyzację, poza prawem do rozliczenia wydatków jako kosztów uzyskania przychodów poprzez odpisy amortyzacyjne, daje podatnikom możliwość na odliczenie od podstawy opodatkowania kwoty stanowiącej 50% kosztów poniesionych na robotyzację. W minionym roku podatnicy CIT dokonali 199,3 mln zł odliczeń z tytułu tej preferencji, natomiast podatnicy PIT jedynie 13 mln zł. Suma odliczeń była niższa niż przed rokiem i wyniosła 212,3 mln zł (w 2023 r. było to ponad 230 mln zł).

Blisko 1/3 kwoty odliczeń zrealizowali podatnicy z województwa śląskiego – wyniosła ona ponad 65 mln zł. W dalszej kolejności były to podmioty z Mazowsza (ok. 44,3 mln zł) oraz Wielkopolski (28,3 mln zł). Najmniejsze koszty odliczyli z kolei podatnicy w województwa warmińsko-mazurskiego (0,91 mln zł) oraz lubelskiego (1,1 mln zł).

Wykres 7. Kwota odliczeń w ramach ulgi na robotyzację w latach 2022-2024 z podziałem na podatników PIT i CIT [mln zł]

Grafika 6. Kwota odliczeń w ramach ulgi na robotyzację w 2024 r. w podziale na województwa [mln zł]

Źródło: Ministerstwo Finansów – dane do 2023 r. pochodzą z poprzednich edycji raportu, dane za 2024 r. podane przez MF na dzień 08.07.2025

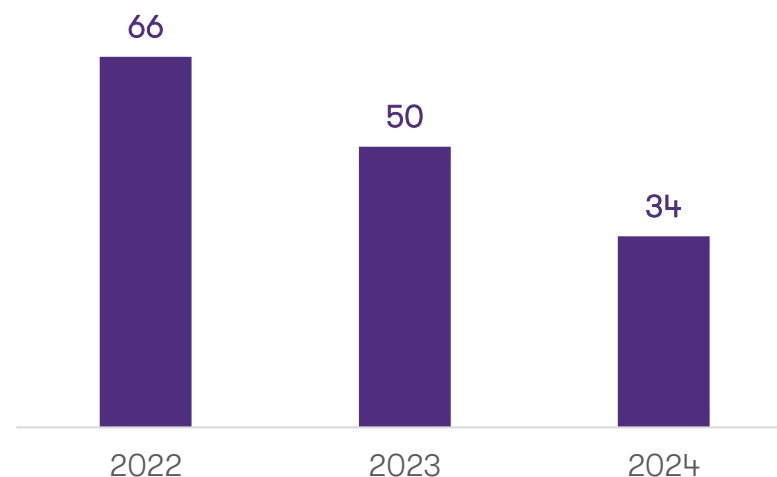
Jaka jest przyszłość ulgi na robotyzację?

Ulga na robotyzację ma obowiązywać do końca 2026 r. Ministerstwo Finansów na razie nie prowadzi prac nad jej przedłużeniem.

Z informacji udzielonej nam przez resort finansów wynika, że na chwilę obecną nie toczą się prace dotyczące przedłużenia ulgi na robotyzację, co oznacza, że najprawdopodobniej będzie ona obowiązywać w polskim systemie podatkowym jedynie do końca 2026 r.

Naszym zdaniem ulga na robotyzację powinna zostać przedłużona, a obecna perspektywa jej wygaśnięcia w 2026 r. grozi spowolnieniem procesu automatyzacji w polskich firmach. Dane o liczbie pierwszych robotów instalowanych przez podatników pokazują, że zainteresowanie ulgą jest realne, choć wciąż na stosunkowo niskim poziomie. To sygnał, że potrzebne są silniejsze bodźce podatkowe – np. zwiększenie poziomu odliczenia powyżej 50% oraz możliwość jednorazowego skorzystania z ulgi w roku poniesienia wydatku. Takie zmiany mogłyby przyspieszyć decyzje inwestycyjne i pomóc polskim przedsiębiorstwom nadążyć za europejskimi trendami w robotyzacji.

Wykres 8. Liczba podatników, którzy w danym roku podatkowym, za który składali informację, zainstalowali pierwszego robota przemysłowego w swojej działalności

Źródło: Ministerstwo Finansów

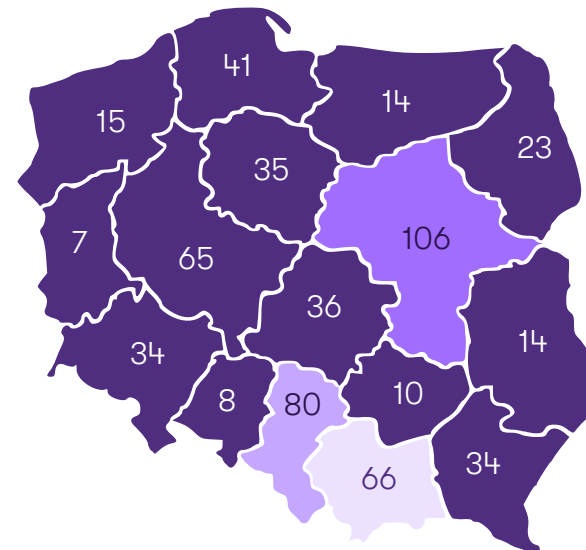
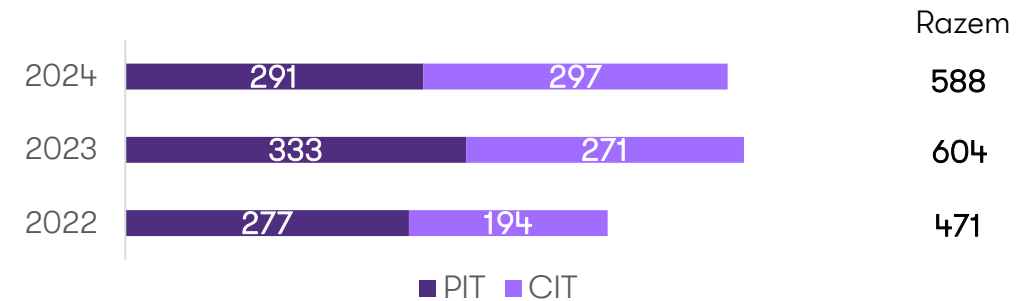
Mniej zainteresowanych ulgą na ekspansję...

Spadła liczba podatników, którzy zdecydowali się skorzystać z ulgi na ekspansję – w 2024 r. było ich 588 wobec 604 rok wcześniej.

Ulga na ekspansję, zwana także „prowzrostową”, to preferencja dostępna od 2022 r. dla wszystkich firm, które produkują i ponoszą wydatki związane ze zwiększeniem przychodów z działalności. Dane zebrane przez Ministerstwo Finansów pokazują, że w minionym roku skorzystało z niej 297 podatników CIT oraz 291 podatników PIT, czyli łącznie 588 podmiotów. To wynik słabszy niż rok wcześniej, za co odpowiada głównie duży spadek zainteresowania w grupie PIT.

Blisko co piąty podatnik, który skorzystał z ulgi na ekspansję w 2024 r. złożył zeznanie podatkowe na Mazowszu (106). 80 podmiotów zrobiło to na Śląsku, a 66 w Małopolsce. Najmniej zainteresowanych tą preferencją znajdziemy w województwach lubuskim (7) oraz opolskim (8).

Wykres 9. Liczba podatników podatku PIT i CIT, którzy skorzystali z ulgi na ekspansję w latach 2022-2024

Grafika 7. Liczba podatników, którzy skorzystali z ulgi na ekspansję w 2024 r. w podziale na województwa

Źródło: Ministerstwo Finansów – dane do 2023 r. pochodzą z poprzednich edycji raportu, dane za 2024 r. podane przez MF na dzień 08.07.2025

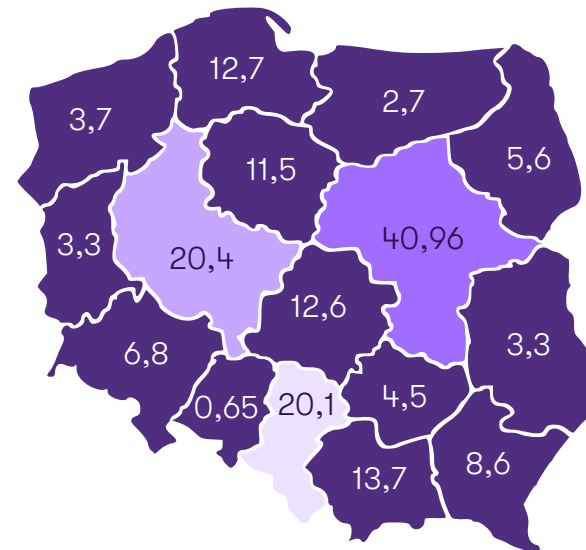
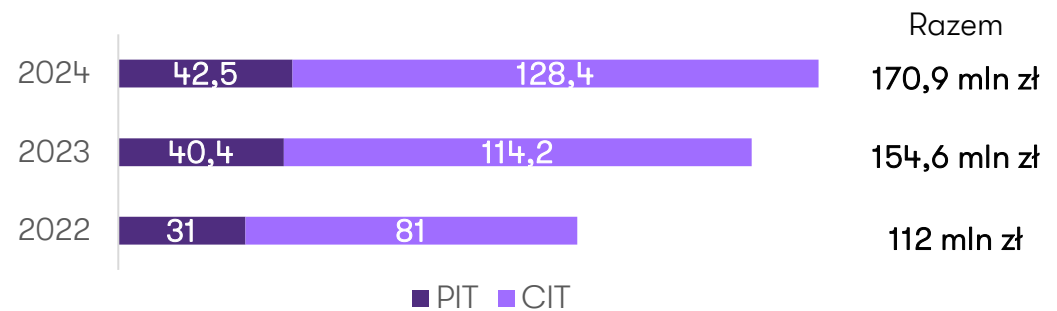
...ale wzrosła kwota odliczeń

Podatnicy, którzy w 2024 r. skorzystali z ulgi na ekspansję, odliczyli ponad 170 mln zł kosztów, o ok. 15 mln zł więcej niż rok wcześniej.

Ulgą na ekspansję pozwala na oszczędności podatkowe, sięgające do 190 tys. zł rocznie. Odliczenie jest limitowane do wysokości dochodu osiągniętego przez przedsiębiorcę – ale nie może przewyższyć kwoty 1 mln zł w skali roku. Jak pokazują dane Ministerstwa Finansów, w minionym roku wzrosła zarówno suma odliczeń podatników CIT (do 128,4 mln zł), jak i PIT (do 42,5 mln zł). Rok wcześniej suma odliczeń wyniosła 154,6 mln zł.

Jeśli chodzi o wielkość dokonanych odliczeń w poszczególnych województwach to najwyższe koszty odliczyli w 2024 r. podatnicy w województwie mazowieckim (blisko 41 mln zł). W dalszej kolejności były to podmioty z województwa wielkopolskiego (20,4 mln zł), a potem śląskiego (20,1 mln zł). Najmniejsze kwoty odliczeń zanotowano z kolei w województwach warmińsko-mazurskim (2,7 mln zł) oraz lubuskim i lubelskim (po 3,3 mln zł).

Wykres 10. Kwota odliczeń w ramach ulgi na ekspansję w latach 2022-2024 z podziałem na podatników PIT i CIT [mln zł]

Grafika 8.
Kwota odliczeń w ramach
ulgi na ekspansję w 2024 r.
w podziale na województwa
[mln zł]

Źródło: Ministerstwo Finansów – dane do 2023 r. pochodzą z poprzednich edycji raportu, dane za 2024 r. podane przez MF na dzień 08.07.2025

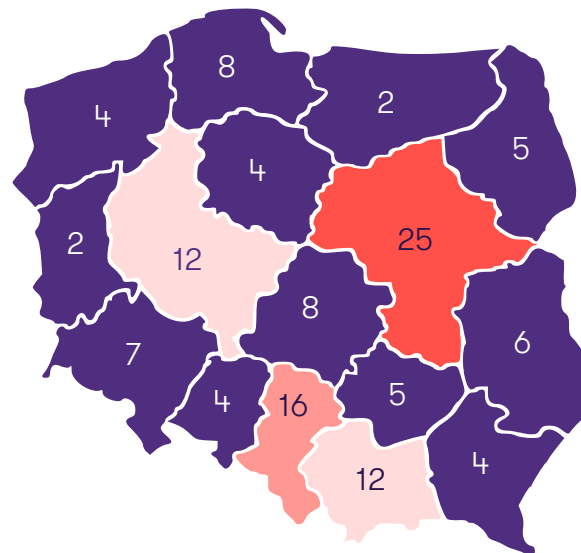
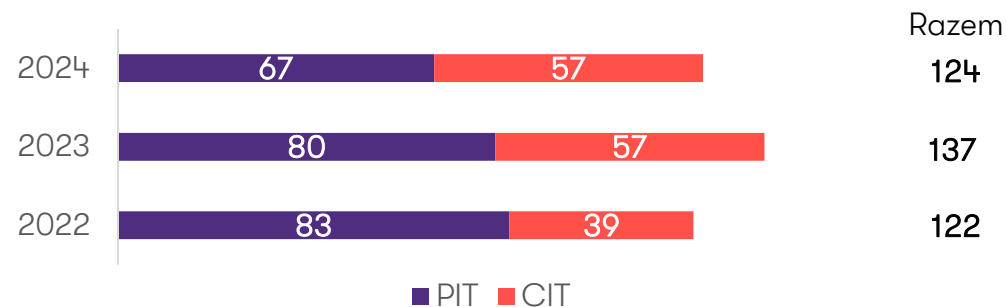
Ulga na prototyp nie zyskuje na popularności...

Ulgą na prototyp kolejny raz jest najrzadziej wybieraną preferencją wśród ulg na innowacje. Rok do roku spadła też liczba jej beneficjentów.

Ułga na prototyp umożliwia tańsze wytworzenie prototypu, a w konsekwencji wdrożenie wynalazku do produkcji. Dane resortu finansów pokazują niestety, że wraz z upływem czasu nie zyskuje ona na popularności. Odliczeń z tytułu kosztów produkcji próbnej nowego produktu dokonało w 2024 r. jedynie 67 podatników PIT i 57 podatników CIT, czyli łącznie 124 podmioty. To o 13 mniej niż rok wcześniej i niewiele więcej niż w pierwszym roku jej obowiązywania.

W 2024 r. to podatnicy z Mazowsza byli najaktywniejsi jeśli chodzi o korzystanie z ulgi na prototyp – było ich 25. W dalszej kolejności były to podmioty z województw: śląskiego (16) oraz małopolskiego i wielkopolskiego (po 12). W pozostałych województwach z preferencji tej skorzystały jedynie pojedyncze podmioty.

Wykres 11. Liczba podatników podatku PIT i CIT, którzy skorzystali z ulgi na prototyp w latach 2022-2024

Grafika 9.
Liczba podatników, którzy skorzystali z ulgi na prototyp w 2024 r. w podziale na województwa

Źródło: Ministerstwo Finansów – dane do 2023 r. pochodzą z poprzednich edycji raportu, dane za 2024 r. podane przez MF na dzień 08.07.2025

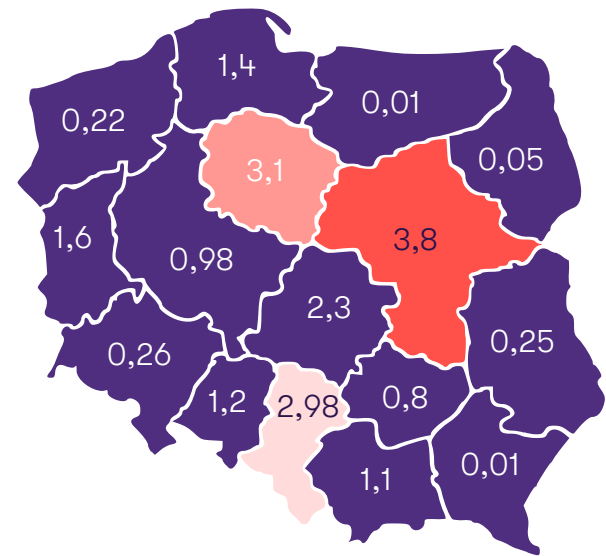
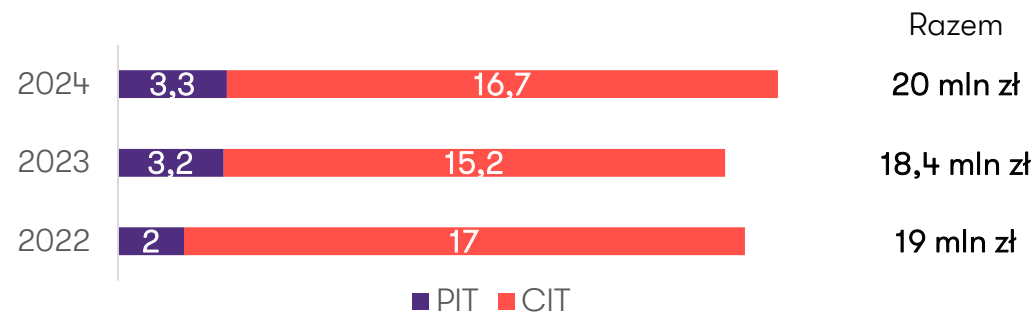
...przyniosła 20 mln zł odliczeń

Podatnicy, którzy w 2024 r. skorzystali z ulgi na prototyp odliczyli w sumie 20 mln zł kosztów. To wynik nieco lepszy niż w poprzednich latach.

Ulga na prototyp umożliwia podatnikowi - poza rozpoznananiem w kosztach podatkowych wydatków poniesionych na środki trwałe - odliczenie od podstawy opodatkowania 30% tych wydatków. Przedsiębiorca może odliczyć także koszty wprowadzenia na rynek nowego produktu. Jak pokazują dane Ministerstwa Finansów, kwota odliczenia z tytułu ulgi na prototyp wyniosła w 2024 r. w przypadku podatników CIT 16,7 mln zł, a podatników PIT – 3,3 mln zł. Łącznie daje to 20 mln zł odliczeń wobec 18,4 mln zł w 2023 r. oraz 19 mln zł w 2022 r.

Blisko 1/5 wszystkich odliczeń dokonano w 2024 r. w województwie mazowieckim (3,8 mln zł). Drugie w kolejności było województwo kujawsko-pomorskie z kwotą odliczeń na poziomie 3,1 mln zł, a następnie województwo śląskie, gdzie odliczono 2,98 mln zł. Na drugim końcu tej skali znaleźli się podatnicy z województw podkarpackiego i warmińsko-mazurskiego, którzy odliczyli po ok. 10 tys. zł.

Wykres 12. Kwota odliczeń w ramach ulgi na prototyp w latach 2022-2024 z podziałem na podatników PIT i CIT [mln zł]

Grafika 10. Kwota odliczeń w ramach ulgi na prototyp w 2024 r. w podziale na województwa [mln zł]

Źródło: Ministerstwo Finansów – dane do 2023 r. pochodzą z poprzednich edycji raportu, dane za 2024 r. podane przez MF na dzień 08.07.2025

Zdaniem doradcy podatkowego

Ulgi na innowacje są realnym wsparciem dla polskich przedsiębiorców

Patrząc na dane za 2024 r., można zauważyć, że ulgi podatkowe nadal są chętnie wykorzystywane przez przedsiębiorców. To ważny sygnał, który pokazuje, że narzędzia takie jak ulga B+R, IP Box czy ulga na robotyzację nie są jedynie teoretycznymi rozwiązaniami, lecz realnym wsparciem dla biznesu. Coraz więcej firm potrafi skutecznie korzystać z tych instrumentów i traktuje je jako element strategii rozwojowej. Co istotne, widać to szczególnie w branżach przemysłowych i technologicznych, które inwestują w nowe linie produkcyjne, automatyzację oraz rozwój własnego know-how.

Firmy sięgające po te preferencje podatkowe zwykle równolegle realizują ambitne projekty innowacyjne – od badań nad nowymi rozwiązaniami technicznymi, przez tworzenie prototypów, aż po cyfryzację i robotyzację procesów. Dzięki ulgom mogą szybciej podejmować decyzje inwestycyjne i minimalizować ryzyko związane z kosztownymi pracami rozwojowymi. Zyskują także większą przewagę konkurencyjną, bo mają środki, aby wdrażać rozwiązania, które w innych warunkach finansowych mogłyby pozostać jedynie w fazie koncepcji.

Warto podkreślić, że oszczędności wynikające z ulg nie są traktowane jako bierna korzyść, lecz w dużej mierze wracają do obiegu gospodarczego. Przedsiębiorcy reinwestują je w kolejne projekty B+R, modernizację parku maszynowego czy rozwój specjalistycznych kompetencji pracowników. W ten sposób ulgi stają się katalizatorem trwałych zmian i sprawiają, że firmy mogą odważniej patrzeć w przyszłość. Z perspektywy całej gospodarki oznacza to stopniowe wzmacnianie innowacyjności polskich przedsiębiorstw i budowanie ich pozycji w Europie.

Michał Rodak
Doradca Podatkowy
Grant Thornton

Dowiedz się więcej o ulgach podatkowych

Michał Rodak

Doradca Podatkowy, Senior Menedżer
Departament Doradztwa
Grant Thornton
M +48 661 538 594
E michal.rodak@pl.gt.com

Kontakt dla mediów:

Jacek Kowalczyk

Dyrektor Marketingu i PR
Grant Thornton
T +48 505 024 168
E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com

© Grant Thornton. All rights reserved.

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie. W Polsce działamy od 1993 roku. Zatrudniamy zespół ponad 1000 osób, posiadamy 7 biur w kluczowych aglomeracjach, a rocznie obsługujemy ponad 2,4 tys. Klientów. Na świecie jesteśmy obecni w 147 krajach i zatrudniamy ponad 68 tys. pracowników, a historia firmy sięga 1904 roku.